

Brusel 30. března 2026
(OR. en)

7887/26

SOC 180
EMPL 82
ECOFIN 400
MI 307
EDUC 102
JEUN 47
ENV 303
ENER 155
DIGIT 86
TOUR 15
CULT 42
JAI 408

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	30. března 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 138 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Přezkum Akčního plánu pro sociální ekonomiku v polovině období: hlavní úspěchy a další kroky

---

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 138 final.

Příloha: COM(2026) 138 final

V Bruselu dne 30.3.2026
COM(2026) 138 final

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Přezkum Akčního plánu pro sociální ekonomiku v polovině období: hlavní úspěchy a
další kroky**

{SWD(2026) 94 final}

1. ÚVOD

Sociální ekonomika se pevně etablovala coby nedílná součást evropského hospodářství a společnosti, významně přispívá k prosperitě a konkurenceschopnosti a je pilířem evropské odolnosti.

V celé Evropské unii (EU) působí **více než 4,3 milionu sdružení, družstev, vzájemně prospěšných společností, nadací a sociálních podniků**, které upřednostňují sociální a environmentální cíle před ziskem a uplatňují modely participativní nebo demokratické správy. Tyto organizace poskytují nejméně **11,5 milionu pracovních míst**, což představuje přibližně **6,3 % celkové zaměstnanosti**, a působí v celé řadě různých odvětvích, od pečovatelských služeb přes finanční odvětví, zemědělsko-potravinářský průmysl až po maloobchod a kulturu ⁽¹⁾.

Dne 9. prosince 2021 přijala Komise **Akční plán pro sociální ekonomiku** ⁽²⁾ s cílem uvolnit potenciál sociální ekonomiky a posílit její dopad. Komise tak poprvé představila vizi a plán, v němž nastínila řadu opatření zaměřených na zlepšení rámcových podmínek, přístupu k podnikatelským příležitostem a zviditelnění sociální ekonomiky do roku 2030.

Od té doby se změnila geopolitická situace a řada vzájemně se překrývajících krizí ukázala, že sociální ekonomika funguje jako **zdroj odolnosti**, vytváří a udržuje místní pracovní místa, mobilizuje komunity v duchu solidarity a zasahuje tam, kde trhy selhávají, aby podpořila **inkluzivní růst**. Pomáhá proměnit priority EU v **efektivní řešení pro lidi a místa**, stimuluje sociální inovace, naplňuje evropský pilíř sociálních práv ⁽³⁾ a Unii rovnosti a přispívá k více oběhovému a odolnějšímu hospodářství.

Organizace působící v sociální ekonomice svým přístupem zdola nahoru založeným na komunitách **posilují územní soudržnost** v městských a venkovských oblastech, v nejbližších a příhraničních regionech. Přímou přispívají ke **snížení chudoby a sociálnímu začleňování**, zejména tím, že vytvářejí možnosti zaměstnání a zajišťují cenově dostupný přístup ke službám. Tyto organizace rozšiřují a posilují **občanskou angažovanost a demokratický život**, neboť umožňují lidem organizovat se, zapojovat se a spoluvytvářet řešení.

Sociální ekonomika zároveň podporuje **prosperitu a konkurenceschopnost** Evropy. Organizace působící v sociální ekonomice směřují inovace ke společenskému prospěchu a vyvíjejí nové způsoby poskytování zboží a služeb, které uspokojují sociální potřeby a zvyšují kvalitu života v Evropě. Podporují podnikání, zejména mladých lidí a znevýhodněných skupin. Tyto inovace přinášejí do klíčových hospodářských odvětví, jako je bydlení a oběhové hospodářství, a podporují modely, které vytvářejí hodnoty na místní úrovni.

Organizace působící v sociální ekonomice **zvyšují konkurenceschopnost**, neboť **vytvářejí kvalitní pracovní místa, zvyšují účast na trhu práce a přispívají k genderové rovnosti a kvalifikované pracovní síle**. Jejich převažující sociální účel a zapojení zaměstnanců do rozhodování podporují stabilní zaměstnanost, zapojení pracovníků a trvalé vzdělávání a rekvalifikace. Například sociální podniky pro pracovní integraci kombinují zaměstnání s přizpůsobenou podporou, aby se lidé mohli vrátit na trh práce s potřebnými dovednostmi a znalostmi pro přechod od vyloučení k udržitelnému zaměstnání.

Sociální ekonomika rovněž posiluje **přípravenost a strategickou autonomii** Evropy, čímž přispívá k větší ekonomické svrchovanosti, neboť průmysl, služby a hodnotové řetězce se stávají odolnějšími, rozmanitějšími a lépe ukotvenými v místních komunitách. Jde mimo jiné o řešení ke sdílení rizik, jako jsou vzájemné pojišťovny poskytující cenově dostupné pojištění domácnostem, komunitám a podnikům a družstva podporující čistší průmysl a ekologickou transformaci prostřednictvím komunitních iniciativ v oblasti energie a oběhových obchodních modelů.

Přidanou hodnotu sociální ekonomiky ve svém každodenním životě Evropané vnímají, jak ukázal zvláštní Eurobarometr o sociální ekonomice v životě Evropanů ⁽⁴⁾ zveřejněný v říjnu 2025.

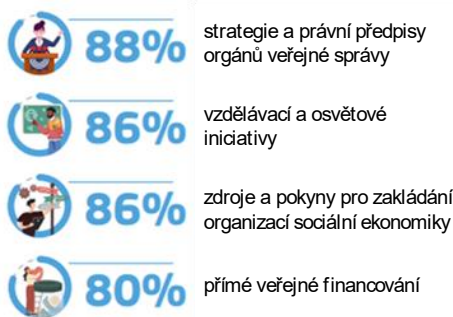

Polovina všech Evropanů

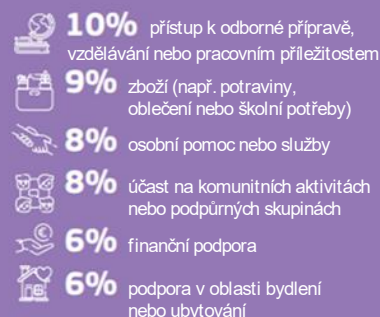
se zapojila do činnosti organizací sociální ekonomiky v posledních 5 letech jako...

Většina Evropanů podporuje opatření na podporu rozvoje organizací sociální ekonomiky, která zahrnují:

1 ze 3 získává pomoc od organizací sociální ekonomiky

Tato zpráva je splněním závazku obsaženého v Akčním plánu pro sociální ekonomiku, a sice že v polovině období bude proveden přezkum jeho provádění a dopadu, budou identifikovány zbývající problémy a bude znovu potvrzena vize Komise pro sociální ekonomiku v novém geopolitickém kontextu.

Kromě toho, jak uvádí Lettova zpráva *Much more than a market* (Mnohem více než jen trh) z roku 2024, je nutné zvážit další politická opatření, aby se plně využil potenciál sociální ekonomiky ⁽⁵⁾. Je zapotřebí cílených podpůrných opatření a podpůrných rámců, které zohlední jejich jedinečné modely řízení, pravidla pro rozdělování zisku a povahu zaměřenou na dopad. V souladu s touto výzvou se zpráva dívá vpřed a zkoumá, kde je třeba posílit stávající nástroje a kde je třeba přijmout nová opatření, aby se potenciál sociální ekonomiky maximalizoval. Příložený pracovní dokument útvarů Komise obsahuje další informace o dosavadním procesu provádění a o různých konzultacích se zúčastněnými stranami, které Komise vedla.

2. POKROK A ZKUŠENOSTI ZÍSKANÉ BĚHEM PROVÁDĚNÍ AKČNÍHO PLÁNU

Akční plán pro sociální ekonomiku je tvořen třemi pilíři a zahrnuje 63 opatření. Většinu těchto opatření Komise dokončila nebo je v současné době provádí a jen malý počet opatření byl ukončen nebo přeorientován s ohledem na důkazy a vývoj na trhu.

Tento oddíl, který sleduje strukturu akčního plánu z roku 2021, zdůrazňuje klíčové úspěchy a vyvozuje poučení tam, kde problémy přetrvávají, a připravuje tak půdu pro nová opatření.

2.1 Vytvoření vhodného rámce pro prosperující sociální ekonomiku

Jedním z dosavadních klíčových milníků bylo přijetí **doporučení Rady z roku 2023 ohledně vypracování rámcových podmínek sociální ekonomiky** ⁽⁶⁾. Toto doporučení členským státům poskytuje společný rámec pro začlenění sociální ekonomiky do jejich politik a pro vytváření podpůrných opatření na podporu příznivého prostředí pro organizace působící v sociální ekonomice. Tento rámec legitimizoval a urychlil vnitrostátní reformy. Od roku 2021 do konce roku 2025 **přijalo nebo připravovalo vnitrostátní nebo regionální strategie pro sociální ekonomiku 21 členských států**. Kromě toho dvanáct členských států přijalo nebo reformovalo právní předpisy o sociální ekonomice a dva členské státy na tom pracují. Jde o významný vývoj strategického a legislativního prostředí a odráží to rostoucí uznání sociální ekonomiky na úrovni jednotlivých států.

Úsilí Komise podpořil **rostoucí mezinárodní ohlas**. Členské státy EU a Komise přispěly k rezolucím Valného shromáždění OSN a k závěrům Mezinárodní organizace práce o sociální a solidární ekonomice a činnost Komise se stala podkladem pro doporučení OECD k sociální a solidární ekonomice a sociálním inovacím.

Dosavadní pokrok potvrzuje hodnotu společné vize EU v kombinaci s praktickou podporou členských států. Komise proto uspořádala **pracovní setkání zaměřená na vzájemné učení** na taková témata, jako je státní podpora, zdanění, strategie sociální ekonomiky, sociálně odpovědné zadávání veřejných zakázek a údaje. Nástroj pro technickou podporu ⁽⁹⁾ podporuje pět členských států při koncipování strategií sociální ekonomiky formou spolupráce a práce pro jednotlivé země. Kromě toho Komise v roce 2023 zveřejnila dva pracovní dokumenty útvarů Komise popisující stávající daňové rámce pro organizace působící v sociální ekonomice ⁽⁷⁾ a nediskriminační zdanění dobročinných organizací a jejich dárců ⁽⁸⁾, čímž vytvořila společnou evidenční základnu a referenční základ v celé EU.

Aby se zvýšila právní jistota a zlepšily znalosti o možnostech **státní podpory**, zveřejnila Komise **studii o uplatňování opatření státní podpory na podporu přístupu sociálních podniků k financování a nábory znevýhodněných pracovníků** ⁽⁹⁾. Zjištění této studie budou podkladem při současné revizi obecného nařízení o blokových výjimkách ⁽¹⁰⁾. Od ledna 2024 mohou navíc orgány veřejné správy uplatňovat zvýšené stropy podpory *de minimis* ve výši 300 000 EUR ⁽¹¹⁾ a 750 000 EUR za kterékoli období tří let na služby obecného hospodářského zájmu ⁽¹²⁾. Revize služeb obecného hospodářského zájmu na rok 2025¹³⁽¹³⁾ má navíc členským státům usnadnit podporu výstavby a rekonstrukce dostupného bydlení, což je oblast, v níž působí organizace působící v sociální ekonomice.

Navzdory pokroku dosaženému na úrovni jednotlivých států a mezinárodní úrovni existuje značný **nevyužitý potenciál na regionální a obecní úrovni**, kde jsou orgány nejbližší veřejnosti a činnosti organizací působících v sociální ekonomice. Přestože se v posledních letech v mnoha regionech a obcích množí iniciativy, výměna znalostí a postupů mezi nimi, zejména pak přeshraniční, zůstává omezená.

Restriktivní právní rámce navíc způsobují právní nejistotu a vytvářejí překážky bránící další podpoře sociální ekonomiky. Orgány veřejné správy často postrádají odborné

kapacity v oblastech, jako je státní podpora a sociálně odpovědné zadávání veřejných zakázek. Například nedávné hodnocení **směrnic o zadávání veřejných zakázek** ⁽¹⁴⁾ ukazuje **různou úroveň vyspělosti při začleňování sociálních aspektů do postupů zadávání veřejných zakázek v jednotlivých členských státech**. Zadavatelé často obtížně hledají rovnováhu mezi cíli transparentnosti a efektivnosti trhu a strategickými politickými cíli a očekávají jasné pokyny, jak této rovnováhy dosáhnout.

V popředí zájmu: Sociální ekonomika a oběhová hospodářství

*Organizace působící v sociální ekonomice významně přispívají k přechodu Evropy na oběhové hospodářství. Jsou aktivní ve všech fázích životního cyklu výrobku, od návrhu a sběru až po opravu, opětovné použití a recyklaci. Přeměňují odpad na zdroje a vytvářejí přitom kvalitní místní pracovní místa, mimo jiné tím, že zajišťují odbornou přípravu a zaměstnání lidem ohroženým vyloučením, často v úzké spolupráci s orgány veřejné správy. **Iniciativa Města a regiony v oběhové hospodářství** ⁽¹⁵⁾ ukazuje, jak mohou strategie pro oběhové hospodářství vedené městy a regiony – jako jsou veřejně podporovaná centra opětovného použití a oprav, systémy oběhového stavebnictví a demolice a místní systémy opětovného použití textilu – vytvářet příležitosti pro organizace působící v sociální ekonomice k poskytování inkluzivních řešení v duchu oběhového hospodářství, včetně využití veřejných zakázek k vytvoření poptávky po těchto službách prostřednictvím oběhových a sociálně odpovědných nákupních postupů. Jejich obchodní modely přispívají k prodloužení životnosti výrobků, snižují emise a udržují materiály v oběhu v rámci komunit. Cílem připravovaného **aktu o oběhové hospodářství** je vytvořit jednotný trh s druhotnými surovinami, zvýšit nabídku vysoce kvalitních recyklovaných materiálů a stimulovat poptávku po nich v EU, což jsou všechno oblasti, v nichž mohou organizace působící v sociální ekonomice přispět.*

2.2 Vytváření příležitostí pro rozvoj organizací působících v sociální ekonomice

Aby organizace působící v sociální ekonomice měly příležitosti ke vzniku a růstu, zavedla Komise opatření k posílení ekosystému, která podporují lepší přístup k financování, uvolňují finanční prostředky a posilují budování kapacit a podporu podnikání.

Rozšířil se přístup organizací působících v sociální ekonomice k financování. V návaznosti na finanční nástroje ve složce Zaměstnanost a sociální inovace (EaSI) byly v roce 2022 spuštěny **finanční produkty v oblasti v rámci Fondu InvestEU týkající se sociálních investic a dovedností**. Prováděcím partnerům bylo na mikrofinancování, sociální podnikání a investice se sociálním dopadem přiděleno přibližně 1,2 miliardy EUR v zárukách, které využije přibližně 90 000 příjemců podpory mikrofinancování a přibližně 3 000 sociálních podniků, přičemž se očekává, že budou uvolněny investice ve výši 11,7 miliardy EUR ⁽¹⁶⁾. Tyto nástroje poskytují obchodním modelům, které často neodpovídají standardním profilům rizik a výnosů, přístup k rizikovému financování spolu se službami pro rozvoj podnikání. K dnešnímu dni tato podpora již přispěla k vytvoření nebo zachování přibližně 900 000 pracovních míst v celé EU a zprávy některých významných mikrofinančních institucí ukazují mimořádně vysokou míru přežití, přičemž se dostalo i na nejzranitelnější skupiny ⁽¹⁷⁾.

V zájmu dalšího zvýšení sociálního dopadu těchto prostředků Komise zkouší podporu ve formě kombinování finanční nástroje Fondu InvestEU s granty v rámci složky EaSI Evropského sociálního fondu plus ⁽¹⁸⁾ (ESF+). Výzvy fondu ESF+ rovněž podpořily

rozvoj trhů sociálního financování prostřednictvím lepšího přístupu k údajům o dopadu pro investiční rozhodnutí, snížení transakčních nákladů na investice rizikového kapitálu do sociálních podniků a posílení sítí na úrovni EU zastupujících poskytovatele mikrofinancování a financování sociálních podniků. Několik členských států současně zavedlo zvláštní finanční nástroje a grantové programy v rámci fondu ESF+ a Evropského fondu pro regionální rozvoj ⁽¹⁹⁾ a některé konkrétní investice a reformy byly provedeny v rámci Nástroje pro oživení a odolnost ⁽²⁰⁾. Celkově se v rámci současného dlouhodobého rozpočtu EU (2021–2027) **očekává, že kromě výše uvedených záruk ve výši 1,2 miliardy EUR bude uvolněna celková částka přesahující 1,62 miliardy EUR v grantech a finančních nástrojích**. Tím je splněn závazek Komise zvýšit úroveň podpory EU ve srovnání s obdobím 2014–2020.

Komise rovněž pomohla organizacím působícím v sociální ekonomice profesionalizovat se, rozšířit svá řešení a prokázat své výsledky. **Evropské centrum kompetencí pro sociální inovace ⁽²¹⁾ vytvořilo dynamické znalostní centrum a pět skupin odborníků**. Komise vyhlásila výzvy v rámci fondu ESF+ na podporu sociálního experimentování, přenosu vyzkoušených sociálních inovací a jejich rozšiřování, včetně zřízení vnitrostátních center kompetencí pro sociální inovace. Byly vypracovány praktické nástroje, jako je kodex chování pro správu a využívání údajů v sociální ekonomice ⁽²²⁾ a **příručka o vhodných přístupech k měření a řízení sociálního dopadu ⁽²³⁾**. **Akademie pro politiku v oblasti podnikání mladých lidí** je společnou iniciativou Komise a OECD, která formou řady pracovních setkání zaměřených na politiku a budování kapacit **propojila tvůrce politik a sítě mladých podnikatelů**, přičemž jejich cílem bylo navrhnout lepší politiky pro mladé podnikatele, mimo jiné sociální podnikatele.

Navzdory tomuto pokroku se organizace působící v sociální ekonomice stále potýkají s většími problémy než běžné podniky, pokud jde o přístup k finančním zdrojům, a to kvůli jejich specifickým obchodním modelům. Ačkoli studie trhu ukazují, že soukromé sociální investice v posledních letech rostou ⁽²⁴⁾⁽²⁵⁾, skutečnost, že neexistuje strukturovanější a obecně přijímaný přístup ke směřování (trpělivého) kapitálu na sociální cíle, v kombinaci s nízkou finanční návratností omezuje důvěru a srovnatelnost, což odrazuje potenciální sociální investory. Inovativní přístupy k financování zůstávají roztržštěné a v malém měřítku.

Kromě toho zůstává rozsah a uznávání jasných možností odborné přípravy a budování kapacit v jednotlivých odvětvích a na jednotlivých územích nerovnoměrné. Propojení se systémy vzdělávání a odborné přípravy je roztržštěné a přístupy ke vzdělávacím programům, sdílené rámce kompetencí a spolehlivé důkazy o sociálním a inkluzivním podnikání zůstávají výjimkou. Ačkoli se v posledních letech rozšířily služby napomáhající zakládání a rozvoji podniků, přizpůsobená podpora sociálního podnikání je stále vzácná a mnoho skupin je stále nedostatečně zastoupeno a služby pro ně jsou nedostatečné. V důsledku toho se talentovaným a inovativním obchodním modelům sociální ekonomiky ne vždy dostává správné podpory, aby mohly vzkvétat, a jejich potenciál poskytnout výraznější sociální dopad nebývá plně využit.

2.3 Opatření zaměřená na širší uznání sociální ekonomiky a jejího potenciálu

Komise zvýšila viditelnost a důvěryhodnost sociální ekonomiky tím, že vytvořila komunikační kanály s veřejností a podpořila osvětové kampaně. **Portál EU pro sociální ekonomiku ⁽²⁶⁾ nabízí aktuální informace o politikách, financování a iniciativách EU v oblasti sociální ekonomiky**. Od svého spuštění v roce 2023 přilákaly internetové

stránky více než 596 000 návštěvníků⁽²⁷⁾ a nabízejí užitečné materiály pro pracovníky z oblasti sociální ekonomiky a tvůrce politik.

Evidenční základna EU k sociální ekonomice byla rozšířena o studii srovnávající socioekonomickou výkonnost sociální ekonomiky v členských státech⁽²⁸⁾. Ukazuje, že sociální ekonomika vytváří jak ekonomickou, tak sociální hodnotu, a potvrzuje přidanou hodnotu spolehlivějších a harmonizovanějších údajů pro hodnocení vývoje v čase. Zvláštní Eurobarometr o sociální ekonomice v životě Evropanů poskytuje první základní údaje EU o vnímání, informovanosti, zapojení a postojích veřejnosti, včetně názorů na úlohu veřejné činnosti. Publikace Komise/OECD *Social Economy in Europe: Contributing to Competitiveness and Prosperity* (Sociální ekonomika v Evropě: Přínos ke konkurenceschopnosti a prosperitě)⁽²⁹⁾ dále shrnuje poznatky, včetně informací o institucionálním uspořádání, zdanění a podpoře podnikání v oblasti sociální ekonomiky ve všech členských státech EU, jakož i odvětvové informace o bydlení a péči.

Přesto přetrvávají určité nedostatky, zejména pokud jde o srovnatelnost, a to kvůli nerovnoměrnému rozsahu údajů a metodám v jednotlivých členských státech. Chybějící systematický sběr údajů, který by využíval harmonizované definice, administrativní zdroje a rozšířené statistické nástroje, jako jsou satelitní účty, ztěžuje sledování pokroku a omezuje viditelnost výsledků pro veřejnost. Cílený výzkum a spolupráce prostřednictvím skupin odborníků sice přispěly k rozvoji rámce pro sběr a analýzu údajů, ale pro získání lepších podkladů pro tvorbu politik je zapotřebí trvalejší výměny. V neposlední řadě by se mohlo zvýšit povědomí o portálu EU pro sociální ekonomiku a jeho využívání a zúčastněné strany požadují systematictější podávání zpráv o provádění akčního plánu.

3. VÝHLED DO BUDOUCNA: NOVÁ OPATŘENÍ K POSÍLENÍ SOCIÁLNÍ EKONOMIKY

Do budoucna hodlá Komise navázat na dosavadní pokrok a řešit zbývající překážky bránící rozvoji ekosystému sociální ekonomiky v EU. Doporučení Rady z roku 2023 se sice provádí, ale míra podpory sociální ekonomiky se v jednotlivých členských státech a na různých úrovních správy věcí veřejných nadále výrazně liší. Cílená podpora EU je nadále zapotřebí, aby strategie sociální ekonomiky vedly k účinným opatřením a poskytly stabilní rámec pro růst organizací působících v sociální ekonomice.

V další fázi provádění by proto měla být upřednostněna opatření, která podpoří orgány veřejné správy a umožní organizacím působícím v sociální ekonomice působit na jednotném trhu bez překážek, posílí přístup k talentům, odborné přípravě a financím a poskytnou systematické a srovnatelné podklady pro tvorbu politik a investiční rozhodnutí a ukáží dopad sociální ekonomiky.

Naše vize pro nadcházející roky je jasná:

- usilujeme o **konkurenceschopnou sociální ekonomiku**, která bude fungovat za rovných podmínek s ostatními hospodářskými subjekty a na celém jednotném trhu a bude přispívat k dynamickému podnikatelskému prostředí, které zajistí udržitelnou prosperitu a blahobyt pro lidi a evropské sociálně tržní hospodářství. Tento cíl by měly podporovat integrované politické a právní rámce,
- usilujeme o **silnou sociální ekonomiku** s přístupem k financím přizpůsobeným jejím potřebám a podporovanou uznávanými možnostmi vzdělávání a způsoby

zakládání a rozvoje podniků, které rozvíjejí jak individuální talenty, tak organizační kapacitu.

- usilujeme o **uznávanou sociální ekonomiku**, která se opírá o spolehlivé důkazy a viditelnost a tvůrcům politik, trhům a veřejnosti umožňuje rozpoznat její přidanou hodnotu, a tím zvýšit její dopad v celé EU.

Tato vize je plně v souladu s přístupem stanoveným v akčním plánu z roku 2021 a jeho třech pilířích. Výhledově je tato zpráva uspořádána okolo tří priorit a pěti klíčových oblastí činnosti, přičemž vychází z výsledků 63 opatření z roku 2021 a doplňuje nová opatření zjištěná v rámci tohoto přezkumu v polovině období. Bude sloužit jako referenční dokument pro budoucí monitorování a podávání zpráv o akčním plánu.

Naplnění této vize vyžaduje společné úsilí. Komise proto vyzývá členské státy, aby v plném rozsahu provedly doporučení Rady ohledně vypracování rámcových podmínek sociální ekonomiky a aby při realizaci svých strategií a politických opatření zohlednily zjištění a nová opatření uvedená v tomto přezkumu v polovině období.

3.1 Integrované rámce pro konkurenceschopné sociální hospodářství

Pokračující úsilí Komise o zlepšení podnikatelského prostředí jako celku prospívá sociální ekonomice tím, že omezuje provozní překážky a vytváří více příležitostí k růstu. Iniciativy zaměřené na zvýšení konkurenceschopnosti EU, prohloubení jednotného trhu a rozvoj unie úspor a investic mohou pomoci začlenit organizace působící v sociální ekonomice do hlavních hodnotových řetězců, mobilizovat soukromý kapitál a posílit přístup k financování. Zjednodušení může rovněž snížit neúměrnou administrativní zátěž a náklady na dodržování předpisů, kterým často čelí menší organizace.

Sociální ekonomika potřebuje integrovaný politický a právní rámec, aby bylo možné rozšířit a podpořit udržitelná a inovativní řešení. Pokud jsou vytvořeny vhodné podmínky, mohou organizace působící v sociální ekonomice vzkvétat napříč hospodářskými odvětvími a územími a přinášet kvalitní pracovní místa, výrobky a služby pro všechny obyvatele EU, včetně těch nejzranitelnějších. Proto je obzvláště důležité zlepšit rámcové podmínky a zajistit, aby se politiky prováděly tam, kde jsou důležité, například v regionech a obcích.

Klíčová oblast činností č. 1: Posílení víceúrovňové správy a provádění na místě

Klíčovou roli při zavádění zastřešujícího strategického a právního rámce pro sociální ekonomiku hrají vnitrostátní orgány. Regionální a místní orgány jsou často spojovacím článkem mezi tvorbou politik na vnitrostátní úrovni a jejich prováděním na místní úrovni a mívají zásadní význam pro přizpůsobení celostátních priorit místním potřebám. Mohou přímo podporovat organizace působící v sociální ekonomice a spolupracovat s nimi při naplňování jejich politických cílů.

Koordinovanější a informovanější přístup by těmto orgánům poskytl srozumitelnější a účinnější politický rámec pro podporu sociální ekonomiky a maximalizaci jejího dopadu a umožnil by organizacím působícím v sociální ekonomice sdílet své úspěchy a problémy.

Komise:

- **vytvoří soubor nástrojů na podporu regionálních a místních politik**

sociální ekonomiky,

- **zintenzivní spolupráci s orgány veřejné správy, komunitami a sítěmi zúčastněných stran, aby podpořila výměnu osvědčených postupů, společných projektů a účinných opatření pro sociální ekonomiku v různých územích** a podpořila a doplnila úsilí na vnitrostátní úrovni. Zvláštní pozornost bude věnována venkovským oblastem v kontextu Akčního plánu EU pro venkov⁽³⁰⁾, Paktu pro venkov a Strategie pro generační obměnu v zemědělství⁽³¹⁾,
- **zveřejní hodnotící zprávu o provádění doporučení Rady ohledně vypracování rámcových podmínek sociální ekonomiky v roce 2028,**
- začlení sociální ekonomiku do vnější spolupráce a mezinárodních dialogů tím, že bude **veřejným orgánům poskytovat specifickou odbornou přípravu, rozvoj dovedností a podporu sociálního podnikání a zavádět projekty v zemích mimo EU**, včetně (potenciálních) kandidátských zemí, jako je například připravovaný fond sociálního podnikání pro jižní sousedství, v souladu s prioritami Paktu pro Středomoří⁽³²⁾.

V popředí zájmu: Sociální ekonomika a kultura a cestovní ruch

Organizace působící v sociální ekonomice jsou určujícím faktorem evropské kulturní vitality, kreativních inovací a udržitelného cestovního ruchu. Podporují kulturní a tvůrčí odvětví a jejich pracovníky. Zachovávají a podporují kulturní dědictví a poskytují přístupné prostory pro účast na kultuře a komunitní život ve čtvrtích a venkovských oblastech.

V kreativních a kulturních odvětvích podporuje sociální ekonomika experimentování, spolupráci a sdílené vlastnictví v oblastech od médií a scénického umění až po design a řemesla. V oblasti cestovního ruchu podporují komunitně vedené iniciativy udržitelné aktivity, které chrání krajinu, podporují místní podniky a zajišťují, že přínosy zůstávají v komunitě.

*Propojením kultury, tvořivosti a udržitelného cestovního ruchu posiluje sociální ekonomika územní identitu, postavení místních obyvatel a diverzifikuje místní ekonomiky, vytváří pracovní místa a přispívá k odolnějšímu rozvoji evropských regionů zaměřenému na lidi. Komise bude podporovat nadnárodní partnerství, která ozkouší a rozšíří modely komunitně vedeného udržitelného cestovního ruchu založeného na zásadách sociální ekonomiky. Kromě toho se připravovaná **strategie EU pro udržitelný cestovní ruch** zaměří na vytvoření konkurenceschopného, udržitelného a inkluzivního modelu cestovního ruchu, který podporuje místní komunity.*

Klíčová oblast činností č. 2: Provádění pravidel a rámců pro sociální ekonomiku

Zadávání veřejných zakázek mohou orgány veřejné správy využívat jako strategický nástroj k poskytování vysoce kvalitních veřejných služeb a naplňování konkrétních politických cílů, jako je podpora zaměstnanosti a sociálního začleňování, zajištění důstojných pracovních podmínek, zlepšení přístupnosti a inkluzivního designu pro všechny a vytváření odpovědných dodavatelských řetězců. Zadávání veřejných zakázek vytváří pro organizace působící v sociální ekonomice možnosti, které zlepšují jejich přístup na trhy a umožňují jim poskytovat služby komunitě. Přesto se ukazuje, že

převládající normou zůstává nejnižší cena a že sociální hlediska nejsou při zadávání veřejných zakázek uplatňována systematicky a důsledně.

Spolupráce s běžnými podniky, včetně dodávek zboží a služeb, může navíc posílit sociální ekonomiku a pomoci podnikům plnit jejich cíle udržitelnosti. Organizace působící v sociální ekonomice však v dodavatelských řetězcích často hrají malou úlohu kvůli nedostatku vzájemného porozumění, kulturním a provozním překážkám a nedostatečné strategické podpoře pro zlepšení přístupu na trh a rozvoj nových odvětvových hodnotových řetězců.

Komise:

- **prozkoumá možnosti, jak podporovat zavádění společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek**, včetně uplatňování nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou a využití kolektivního vyjednávání, a to v kontextu probíhající **revize směrnic EU o zadávání veřejných zakázek**, a **pokyny** k jejich provádění začlení do svého souboru nástrojů na podporu regionálních a místních politik sociální ekonomiky,
- bude podporovat systematictější integraci organizací působících v sociální ekonomice do hodnotových řetězců běžných podniků mimo jiné **vyhlášením výzvy k podávání návrhů na rozšíření partnerství mezi podniky**.

V popředí zájmu: Sociální ekonomika a energetika

Sociální ekonomika má význam při zajišťování spravedlivé a inkluzivní ekologické transformace energetiky. Energetické komunity a další občanské iniciativy umožňují místním subjektům kolektivně vlastnit a spravovat aktiva v oblasti obnovitelných zdrojů energie, od solárních a větrných elektráren až po systémy dálkového vytápění. Tyto organizace drží hodnotu uvnitř komunity, umožňují občanům aktivně se podílet na transformaci a mohou přispět ke snížení energetické chudoby, například zlepšením přístupu zranitelných skupin k dostupným cenám energie. Mohou také vytvářet vysoce kvalitní pracovní příležitosti na místní úrovni v oblastech, jako je instalace, údržba a energetické poradenství.

*Aby bylo možné propojit opatření v oblasti klimatu s hmatatelným přínosem pro komunity, je nanejvýš důležité uznat subjekty sociální ekonomiky ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu, usnadnit jim přístup k energetickým sítím a financování a zohlednit je v iniciativách a programech financování EU a v plánech financovaných EU a spravovaných členskými státy. Komise posílí využívání energetických komunit prostřednictvím doporučení Komise ohledně energetických komunit a vlastní spotřeby jako součásti **energetického balíčku pro občany**. Plán bude mimo jiné podporovat sdílení znalostí a posilovat důkazní základnu o energetických komunitách, například tak, že bude **podporovat zvláštní skupinu odborníků pro veřejné zadavatele** a určí podmínky, které umožní zakládat občanské iniciativy v oblasti energie. Místní orgány mohou rovněž hrát klíčovou roli jako iniciátoři těchto iniciativ a budou podporovány, aby tento potenciál využily.*

Státní podpora je rovněž důležitým nástrojem, který orgánům veřejné správy pomáhá podporovat sociální ekonomiku. Například organizace působící v sociální ekonomice, které poskytují sociální a zdravotní služby, se mohou setkávat s omezeným přístupem k podpoře, neboť se převážně spoléhají na strop podpory *de minimis*, který orgánům veřejné správy umožňuje poskytovat podporu do určité výše, aniž by ji oznámily Komisi. Může to sice pomoci službám malého rozsahu, ale poskytovatelé sociálních služeb

potřebují významnější možnosti financování, které jsou v souladu s cíli veřejného zájmu, ty jsou ale z právního hlediska vnímány jako rizikové.

Komise:

- **provede revizi obecného nařízení o blokových výjimkách a vyjasní příslušná pravidla státní podpory** cílem zjednodušit a usnadnit orgánům veřejné správy financování sociální ekonomiky nad rámec podpory *de minimis*,⁽³³⁾
- **vypracuje zvláštní pokyny, které členským státům pomohou při navrhování opatření státní podpory pro sociální podporu a sociální investice**, jak bylo oznámeno ve sdělení *Plnění Dohody o čistém průmyslu I*⁽³⁴⁾.

V neposlední řadě je zapotřebí dalšího úsilí k lepšímu přizpůsobení právních a daňových rámců specifickým rysům obchodních modelů sociální ekonomiky, aby se zvýšila konkurenceschopnost a výkonnost organizací působících v sociální ekonomice na jednotném trhu.

Komise:

- **bude pokračovat v prosazování právních rámců, které podporují sociální ekonomiku**, Jde mimo jiné o podporu programů odkoupení podniku ze strany pracovníků tím, že bude úspěšně provedeno doporučení Komise o převodech podniků,
- **posoudí, zda je zapotřebí zdokonalit cílené právní rámce**, pokud je to vhodné, například statut evropské družstevní společnosti,
- **formou studie prozkoumá, zda se podniky usilující o vyvolání dopadu potýkají s různými překážkami**, jako je uznání a přístup k financování, s cílem získat podklady pro případná budoucí politická opatření, která by usnadnila měření a komunikaci o společenském dopadu a dalším odpovědném chování podniků,
- **spolu s OECD provede hloubkovou analýzu vnitrostátních daňových opatření pro sociální ekonomiku**, včetně daňových politik, které motivují k investicím do organizací působících v sociální ekonomice.

3.2 Investice, dovednosti a kapacita pro silnou sociální ekonomiku

Silná sociální ekonomika potřebuje jak dobře fungující finanční ekosystém, tak značné dovednosti a organizační kapacity. Aby bylo možné pomoci organizacím působícím v sociální ekonomice přilákat talenty, růst, inovovat a reagovat na naléhavé sociální potřeby, je nezbytné vytvořit jasnější rámce pro sociální investice a posilovat dovednosti, zvýšit podporu zakládání podniků a podnikání a rovněž podporovat zvláštní možnosti vzdělávání pro účely sociálního podnikání.

Klíčová oblast činností č. 3: Posílení ekosystému sociálních investic

Vzhledem k rozmanitosti modelů sociální ekonomiky a dynamické povaze sociálního dopadu nelze sociální investice snadno charakterizovat ustálenými definicemi nebo pomocí jednotných kritérií. Nicméně postupné vytváření sdílených referenčních bodů a postupů vykazování může snížit nejistotu investorů a zprostředkovatelů, v případě potřeby zlepšit srovnatelnost a pomoci omezit transakční náklady.

Aby se zvýšila důvěra a srovnatelnost a bylo možné investice zaměřit na sociální cíle ve velkém měřítku, **Komise**:

- **posílí rámec pro soukromé sociální investice** konsolidací a systematizací nejdůležitějších standardů, definic, koncepcí a metod měření. Za tímto účelem bude ve spolupráci s OECD zkoumat dobrovolný, tržně orientovaný rámec cílů, do nichž lze investovat, podpořený modely výsledků a ukazateli. Investoři tak budou moci systematicky a flexibilně navrhovat, vyhodnocovat a porovnávat investiční strategie,
- **využije nadcházejícího přezkumu režimu evropských fondů rizikového kapitálu** ⁽³⁵⁾ (EuVECA) jako příležitosti k posouzení účinnosti regulačního rámce pro investory rizikového a rozvojového kapitálu. Pokrok v této oblasti bude přínosný i pro investice se sociálním dopadem, včetně uživatelů označení evropského fondu sociálního podnikání ⁽³⁶⁾ (EuSEF).

Sociální ekonomika potřebuje financování, které zohlední její modely řízení, profily rizik a výnosů a často potřeby malého rozsahu. Nedostatky v důkazní základně o tom, kdo financuje sociální ekonomiku, vhodnost finančních produktů a dopad na příjemce, omezují koncipování a zavádění vhodných finančních nástrojů a jejich rozšiřování. Běžní věřitelé zůstávají opatrní, specializovaní zprostředkovatelé nejsou na trhu dostatečně výrazní, vysoké transakční náklady odrazují od menších investic a omezení pravidel pro přerozdělování zisku v sociálních podnicích omezují kapitálové investice. Při přípravě příštího víceletého finančního rámce EU je naprosto nezbytné navrhnout možnosti financování a technické pomoci, které organizacím působícím v sociální ekonomice umožní získat přístup k financování na různých územích a plně využívat fondy a nástroje EU.

Aby **Komise** lépe porozuměla financování sociální ekonomiky a vyladila finanční nástroje:

- **vypracuje** v rámci Poradenského centra InvestEU **zprávu o finančních zprostředkovatelích**, které využívají organizace působící v sociální ekonomice, a další zprávu s expertní skupinou pro sociální ekonomiku a sociální podniky (GECES) **o zlepšení přístupu** organizací působících v sociální ekonomice **k financování**,
- **otestuje posouzení dopadu a výsledků finančních nástrojů Programu InvestEU pro mikrofinancování a sociální podnikání na úrovni příjemců**,
- **prozkoumá, zda je proveditelné přijímat inovativní řešení k uvolnění soukromého kapitálu**, například zahájením studie o možném využití spících aktiv k vytvoření veřejných záruk a zveřejněním příručky pro správce aktiv a tvůrce politik k přijímání francouzského modelu fondů 90-10,
- **reviduje evropský kodex správného chování pro poskytování mikroúvěrů** tak, aby mikrofinancování i nadále odpovídalo potřebám nedostatečně zastoupených podnikatelů a lidí ve zranitelných situacích. Cílem aktualizovaného kodexu bude posílit sociální rozměr mikrofinancování, sladit rámec s novými skutečnostmi v sociální ekonomice a zajistit, aby certifikace byla přístupnější, účinnější a podporovala různé institucionální modely.

V popředí zájmu: Sociální ekonomika a bydlení

*Organizace působící v sociální ekonomice hrají významnou roli při poskytování a financování přístupu k cenově dostupným, komunitně vedeným a sociálně inkluzivním a přístupným řešením bydlení. Modely, jako jsou nezisková bytová sdružení a sdružení s omezenými ziskem, družstva, nadace a komunitní pozemkové fondy, mohou stavět, podporovat, vlastnit nebo spravovat bytové jednotky, přičemž přebytky reinvestují a umožňují obyvatelům přímo se podílet na jejich správě. Tyto organizace mohou přispět ke snížení přetrvávající nedostatečné nabídky bydlení a omezení kolísání cen, a udržet tak dlouhodobě dostupné ceny. Mohou také rozvíjet inkluzivní sousedství spojením bydlení s pracovními příležitostmi a sociálními a komunitními službami ve venkovských a městských oblastech. Zapojení organizací působících v sociální ekonomice do strategií v oblasti bydlení, pomoc při překonávání technických, regulačních a legislativních překážek a usnadnění jejich přístupu k odpovídajícímu financování by jim mohlo umožnit více přispívat k zajištění práva na důstojné, dostupné, udržitelné a kvalitní bydlení v každé zemi, zejména v oblastech, kde je bytová tíseň, a pro zranitelné skupiny. **Evropský plán dostupného bydlení** (37) stanoví komplexní rámec pro opatření na všech úrovních a finanční možnosti v tomto ohledu a zdůrazňuje, že Komise usnadní investice do neziskových poskytovatelů bydlení a poskytovatelů s omezeným ziskem.*

Klíčová oblast činností č. 4: Rozšiřování dovedností, odborné přípravy a podnikání

Sociální podnikání se ve formálním vzdělávání systematicky nevyučuje a mnoho organizací působících v sociální ekonomice, zejména ve fázi zakládání a rozšiřování, stále nemá přístup k přizpůsobenému rozvoji dovedností a organizační podpoře. Podpora inkluzivního podnikání je nekonzistentní a mnohdy odpovídajícím způsobem nezohledňuje modely sociální ekonomiky, zejména v případě začínajících podnikatelů z nedostatečně zastoupených skupin, kteří při snaze získat přístup k službám, sítím a financím napomáhajícím zakládání podniků narážejí na skryté překážky.

V souladu s vizí nastíněnou v unii dovedností **bude Komise:**

- **podporovat modely zakládání sociálních a inkluzivních podniků prostřednictvím zvláštní výzvy k podávání návrhů a uznávané rámce kompetencí pro sociální podnikání**, mimo jiné prostřednictvím opatření vzájemného učení,
- **společně s OECD zlepšovat znalostní základnu o sociálním a inkluzivním podnikání** prostřednictvím studií o začlenění sociálního podnikání do vnitrostátních učebních osnov a forem učení, o úloze sociálního podnikání při aktivizaci NEET a formalizaci práce a o novém vydání zprávy *Missing Entrepreneurs* (Chybějící podnikatelé).

V popředí zájmu: Sociální ekonomika a digitální transformace

*Organizace působící v sociální ekonomice vyvíjejí a používají důvěryhodná a inkluzivní digitální řešení, která slouží veřejnému zájmu a snižují digitální propast. Jejich řídicí struktury z nich dělají ideální šampiony zodpovědné správy dat, od družstev digitálních platforem až po technologické společnosti v sociální oblasti, které podporují přístupnost, péči a vzdělávání. S údaji nakládají jako se sdíleným zdrojem a zajišťují, že informace jsou shromažďovány, používány a spravovány způsobem, který respektuje soukromí, základní práva, transparentnost a zájmy komunity. **Organizace působící v sociální ekonomice nadto pomáhají pracovníkům a příjemcům rozvíjet své digitální schopnosti***

a dovednosti, čímž podporují digitální ekosystém, v němž technologie zlepšují sociální soudržnost i konkurenceschopnost. Komise posílí důkazní základnu o digitalizaci a umělé inteligenci v sociální ekonomice, aby podpořila zavádění důvěryhodných, přístupných a inkluzivních technologií, včetně technologií distribuovaného registru, a lépe porozuměla jejich dopadům na organizace a jejich zaměstnance.

3.3 Důkazy, zviditelnění a znalosti pro uznávanou sociální ekonomiku

Aby byla sociální ekonomika v celé EU plně uznávána a ceněna, potřebuje silnější důkazní základnu a přístupnější a lépe srovnatelné statistiky v členských státech. Tvorba politiky na základě údajů na podporu sociální ekonomiky navíc vyžaduje srozumitelné a dostupné informace, členěné údaje a pravidelnou komunikaci, jakož i jednotné kontaktní místo ke zdrojům EU.

Klíčová oblast činností č. 5: Vytváření důkazní základny v oblasti sociální ekonomiky

V současné době jsou údaje o sociální ekonomice roztržštěné, přičemž rozdílné metodiky omezují možnosti tvůrců politik navrhovat účinná opatření, sledovat pokrok a prokazovat dopad. Sladit koncepce, zlepšit navrhování a zacílení politik a zdůrazňovat subjektům přijímajícím rozhodnutí, trhům a veřejnosti přínos sociální ekonomiky ke konkurenceschopné a inkluzivní ekonomice pomůže rozšíření statistik a přijetí systematictějšího přístupu ke sběru dat.

Za účelem rozšíření a podpory údajů a statistických znalostí a vybudování důkazní základny v oblasti sociální ekonomiky Komise:

- **bude usilovat o systematictější přístup ke sběru údajů**, mimo jiné podporou členských států při vytváření satelitních účtů týkajících se sociální ekonomiky a financováním vnitrostátních pilotních projektů sběru údajů o sociální ekonomice prostřednictvím národních statistických registrů ekonomických subjektů a zjišťování o struktuře výdělků, a to pokud možno s využitím administrativních zdrojů, aby se předešlo dodatečné zátěži v podobě vykazování,
- **rozšíří portál EU pro sociální ekonomiku, aby se zlepšilo sdílení dat a zvýšila transparentnost** a byl zajištěn jednodušší přístup k publikacím, souborům dat, metodikám a národním portálům,
- **bude aktualizovat mapování sociálních podniků v EU** ⁽³⁸⁾,
- zveřejní zprávu expertní skupiny pro sociální ekonomiku a sociální podniky (GECES) obsahující praktická doporučení týkající se shromažďování údajů o sociální ekonomice.

V popředí zájmu: Sociální ekonomika a demokracie

*Podle zvláštního Eurobarometru o sociální ekonomice v životě Evropanů se 18 % Evropanů v posledních pěti letech dobrovolně zapojilo do nějaké organizace působící v sociální ekonomice a 13 % je členy těchto organizací. **Povědomí o koncepci sociální ekonomiky je však nevelké a v jednotlivých členských státech se značně liší.** Organizace působící v sociální ekonomice přispívají k demokratičtější společnosti, protože se zaměřují na občanskou angažovanost, řešení problémů komunit a participativní správu. Fungují často jako „školy demokracie“, které podporují*

*transparentnost, odpovědnost a důvěru v rozhodovací procesy. Sociální ekonomika tudíž může přispívat k různým iniciativám EU v oblasti demokracie a občanské angažovanosti, jako je **Evropský štít pro demokracii** ⁽³⁹⁾, které pro ni mohou být přínosné. Silná sociální ekonomika může rovněž přispívat k pulzujícímu občanskému prostoru tím, že posiluje kapacitu, viditelnost a přeshraniční spolupráci organizací občanské společnosti. V souladu se **Strategií EU pro občanskou společnost** ⁽⁴⁰⁾ přijímá Komise opatření k vytvoření příznivějšího prostředí pro tyto organizace, z nichž mnohé jsou součástí sociální ekonomiky, včetně opatření k zajištění spravedlivého zdanění ve prospěch dobročinných organizací a zajištění přístupu k finančním službám.*

4. ZÁVĚR: OBNOVENÁ AGENDA PRO SILNĚJŠÍ SOCIÁLNÍ EKONOMIKU

Akční plán pro sociální ekonomiku vnesl od svého přijetí v roce 2021 do sociální ekonomiky v celé Evropě nový impuls. Vytvořil soudržný rámec EU, zmobilizoval širokou škálu nástrojů a programů a zviditelnil sociální ekonomiku ve vnitrostátních agendách a agendách EU. Provádění akčního plánu a doporučení Rady z roku 2023 ohledně vypracování rámcových podmínek sociální ekonomiky již přineslo hmatatelný pokrok. Stále více členských států vytváří strategie, právní rámce a finanční toky. Vznikají nové podpůrné struktury a orgány veřejné správy, finanční subjekty a veřejnost si začínají sociální ekonomiku více uvědomovat. Tyto pokroky dokazují význam akčního plánu a potvrzují, že cílená opatření EU mohou přinést hmatatelné výhody organizacím působícím v sociální ekonomice a komunitám, kterým slouží.

Stále však existují značné nedostatky a problémy. Sociální ekonomika stále není ve všech členských státech a regionech jednotně uznávána a podporována. Mnoho organizací se stále potýká s právní nejistotou a obtížemi v přístupu ke vzdělávání, trhům a finančním prostředkům. Potenciál sociální ekonomiky dosud nebyl dostatečně začleněn do hlavních politik. Vytváří to nerovné podmínky, které ještě zhoršuje její odlišný obchodní model. Aby se zajistil rozkvět sociální ekonomiky napříč územími a odvětvími, musí se další fáze provádění akčního plánu zaměřit na odstranění těchto nedostatků.

Komise bude usilovat o další začlenění sociální ekonomiky do politik a programů EU. Za tímto účelem vyzývá Evropský parlament, Radu, Evropský hospodářský a sociální výbor, Evropský výbor regionů, skupinu Evropské investiční banky a další agentury a subjekty EU, aby spolupracovaly na maximálním využití potenciálu této agendy.

Zásadní význam má monitorování provádění. Za tímto účelem **bude Komise při provádění a monitorování akčního plánu zachovávat koordinovaný a integrovaný přístup**. Portál EU pro sociální ekonomiku bude pravidelně aktualizovat informace o procesu provádění. Kromě toho se v souladu s doporučením Rady z roku 2023 členským státům doporučuje, aby v letech 2027 a 2032 předložily Komisi zprávu o pokroku v podpoře sociální ekonomiky. Klíčovou platformou pro dialog, vzájemné učení a společnou tvorbu zůstane expertní skupina pro sociální ekonomiku a sociální podniky.

Uvolněním celého potenciálu sociální ekonomiky můžeme vytvořit Evropu, jejímž ústředním bodem budou komunity a planeta, a připravit tak půdu pro spravedlivější, udržitelnější a konkurenceschopnější budoucnost.

(¹) „[Benchmarking the socio-economic knowledge of the proximity and social economy ecosystem](#)“ (Srovnání socioekonomických znalostí o ekosystému lokální a sociální ekonomiky), 2024.

-
- (2) [COM\(2021\) 778](#).
- (3) [Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10](#).
- (4) „[Social economy in the life of Europeans – Eurobarometer report](#)“ (Sociální ekonomika v životě Evropanů – zpráva Eurobarometru), 2025.
- (5) „[Much more than a market: Speed, security, solidarity–Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens](#)“ (Mnohem více než jen trh: Rychlost, bezpečnost, solidarita. Posílení jednotného trhu s cílem zajistit udržitelnou budoucnost a prosperitu pro všechny občany EU), 2024.
- (6) [Úř. věst. C 2023/1344](#).
- (7) [SWD\(2023\) 211](#).
- (8) [SWD\(2023\) 212](#).
- (9) „[Studie o státní podpoře pro přístup sociálních podniků k financování a pro nábor znevýhodněných pracovníků formou mzdových dotací](#)“, 2024.
- (10) [Nařízení Komise \(EU\) č. 651/2014](#).
- (11) [Nařízení Komise \(EU\) 2023/2831](#).
- (12) [Nařízení Komise \(EU\) 2023/2832](#).
- (13) [Rozhodnutí Komise \(EU\) 2025/2630](#).
- (14) [SWD\(2025\) 333](#).
- (15) Viz <https://circular-cities-and-regions.ec.europa.eu/>.
- (16) Tyto částky jsou přibližné, protože přesné rozdělení přidělených částek a uvolněných investic na základě schválených operací Programu InvestEU není ve všech případech možné.
- (17) ADIE, hlavní francouzská mikrofinanční instituce s téměř 100 000 aktivními klienty, z nichž třetina pobírá minimální sociální dávky a pětina nemá žádný diplom, uvádí, že 93 % klientů je 2 až 3 roky po obdržení půjčky stále profesně aktivních a 82 % vytvořených podniků stále funguje (2025, [Etude Impact Adie ZRR](#)).
- (18) [Nařízení \(EU\) 2021/1057](#).
- (19) [Nařízení \(EU\) 2021/1058](#).
- (20) [Nařízení \(EU\) 2021/241](#).
- (21) Viz <https://socialinnovationplus.eu/>.
- (22) K dispozici na adrese <https://link.europa.eu/jpJ6xy>.
- (23) „[Policy Guide on Social Impact Measurement for the Social and Solidarity Economy](#)“ (Průvodce politikou měření sociálního dopadu sociální a solidární ekonomiky), 2023.
- (24) Impact Europe, „[The Size of Impact: Main takeaways from the European impact investing market sizing exercise](#)“ (Velikost dopadu: hlavní závěry ze zjišťování velikosti trhu s investicemi s dopadem), 28. listopadu 2024.

-
- (²⁵) Evropská mikrofinanční síť a Mikrofinanční centrum, „[Survey on Microfinance in Europe – 2025 edition](#)“ (Průzkum mikrofinancování v Evropě – ročník 2025), 2026.
- (²⁶) K dispozici na adrese: <https://social-economy-gateway.ec.europa.eu/>.
- (²⁷) Údaje ke dni 31. prosince 2026.
- (²⁸) „[Benchmarking the socio-economic knowledge of the proximity and social economy ecosystem](#)“ (Srovnání socioekonomických znalostí o ekosystému sousedství a sociální ekonomiky), 2024.
- (²⁹) „[Social economy in Europe – Contributing to competitiveness and prosperity](#)“ (Sociální ekonomika v Evropě – Přínos ke konkurenceschopnosti a prosperitě), 2025.
- (³⁰) [COM\(2021\) 345](#).
- (³¹) [COM\(2025\) 872](#).
- (³²) [JOIN\(2025\) 26](#).
- (³³) Komise zahájila revizi obecného nařízení o blokových výjimkách a posoudí, zda a jak by mělo být aktualizováno, mimo jiné pokud jde o pravidla podpory pro sociální podniky, vzdělávání a zaměstnanost a nábor znevýhodněných pracovníků.
- (³⁴) [COM\(2025\) 378](#).
- (³⁵) [Nařízení \(EU\) č. 345/2013](#).
- (³⁶) [Nařízení \(EU\) č. 346/2013](#).
- (³⁷) [COM\(2025\) 1025](#).
- (³⁸) Nejnovější mapování je k dispozici na adrese <https://link.europa.eu/Wn7Nmq>.
- (³⁹) [JOIN\(2025\) 791](#).
- (⁴⁰) [COM\(2025\) 790](#).